

Oponentský posudek bakalářské práce

Adam Havlík: Hudební burzy v Československu v období normalizace, FFUK-Praha 2009,

Hudební burzy nepochybně patří k vhodným, ba vynikajícím tématům pro studium každodennosti doby, označované jako reálný socialismus. V té době se sice již nevyváželi tanečníci rock and rollu přímo z parketu na bramborové brigády, na druhé straně však distribuce západní hudby na komerčním základě představovala šedou zónu tehdy dovoleného hospodářského chování.

Postup státu vůči těmto burzám se proměňoval; od policejní represe, až k jejich legalizaci pod hlavičkou SSM. Kvituji s povděkem, že výsledky bádání Adama Havlíka plně korespondují s našim stávajícím stavem poznatků o tehdejší kulturní politice, v níž se rok 1987 jeví jako významný, třebaže dílčí zlom v politické a společenské akceptaci rockové kultury mládeže.

Své cíle si autor v úvodu vymezil následovně: „Předním objektem rekonstrukce jsou aktéři, kteří se hudebních burz účastnili. Především se zaměřím na motivaci lidí pro participaci na burzách, strategie jejich reprodukce, rozkrytí míst konání, šíři nabízeného sortimentu a jeho atraktivitu pro účastníky a v neposlední řadě také na sociální vztahy mezi nimi.“ (s. 6)

Nutno poznamenat, že autorovi se tento cíl podařilo splnit. Pohlédl na fenomén burz různými úhly pohledu a popsal je nikoli jako izolovaný jev, nýbrž v patřičných souvislostech. Proto se nezabýval jen technikami násilných zásahů, nýbrž i formami propagandistického boje, prostorové lokalizaci, cenám a rozsahu sortimentu i obecnějším otázkám životního stylu mládeže.

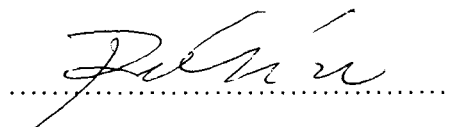
Důležitou úlohu při zpracování hrály rozhovory s pamětníky, které vedl autor. Je v tomto směru jednoznačně prospěšné, že tyto informace doplnil o poznatky z jiných typů informačních zdrojů a konfrontoval je navzájem, čímž prokázal schopnost práce s těmito ne zcela bezproblémovými prameny. Seznam publikovaných vzpomínek i sekundární literatury je poměrně reprezentativní, třebaže by bylo možné poukázat na některé dle mého názoru velmi důležité materiály, jako jsou paměti Mikoláše Chadimy či přehledová práce o české nové vlně z přelomu 80. a 90. let, nazvaná Excentrici v přízemí. Jednoznačně pozitivně lze hodnotit na bakalářskou práci velmi solidní záběr zahraniční historické literatury, týkající se

studia každodennosti v socialistických diktaturách a kulturním vzorcům konzumní společnosti v podmínkách socialistických ekonomik nedostatku.

Nalezneme zde i některá faktografická pochybení, třebaže se asi jednalo spíše o nepozornost (fiktivní Krýzl, autor legendárního článku proti nové vlně, se nejmenoval Kryštof, nýbrž Jan – s. 66). Jinak je práce po faktografické i stylistické stránce na velmi dobré úrovni.

Vzhledem k tomu, že se nejedná o jednoduché téma pro historické zpracování, hrozí totiž podlehnoutí optice vyslýchaných svědků a práce se pak stane jen snůškou nejrůznějších v různé míře banálních a kuriózních historek, Adam Havlík zasluhuje ocenění za to, že jej tento problém nepostihl. Naopak velmi uvážlivě se svými prameny pracoval a podařilo se mu vytvořit kritickou studii o jedné části každodenního života v reálném socialismu. Nepochybně v ní prokázal schopnost práce s literaturou i prameny na úrovni, jaká se očekává od studenta, jenž ukončuje bakalářský cyklus studia. Proto z pozice oponenta tuto práci plně doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 4. září 2009

PhDr. JUDr. Jakub Rákosník, Ph.D.